

Tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen Tielammen alueelle

Tekninen lautakunta 30.03.2023 § 23

Valmistelija

Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi

Lapinlahden kunnanhallitus on kokouksessaan 8.8.2022 § 137 hyväksynyt Eurowind Energy Oy:n (EWE) aloitteen tuulivoimaa koskevan osayleiskaavan laatimiseksi Lapinlahden Tielammen alueelle.

Osayleiskaavoitettava alue on osa laajempaa aluetta, joka maakuntakaavassa on potentiaalista aluetta tuulisuuden takia. Alue kokonaisuudessaan sijoittuu myös lisälmen kaupungin puolelle. Alueelle on suunnitteilla muitakin tuulivoima hankkeita. EWE:n hanke koostuisi noin enintään 17 tuulivoimalasta.

Kaavarajaus, voimaloiden sijoittelu ja kokonaismäärä tarkentuvat kaavaprosessin aikana huomioiden kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) selvitykset, lausunnot, mielipiteet ja sidosryhmäkeskustelut.

Kaavoitusprosessin kanssa rinnakkain tehdään ympäristövaikutusten arviointi (YVA).

Tuulivoimaa koskeva osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa (Mrl 77a §) voidaan määrätä kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden osalta.

Tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimiskustannukset (Mrl 77 c §). Jos (Mrl 77a §:n mukainen) tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava laaditaan pääasiallisesti yksityisen edun vaatimana ja tuulivoimahankkeeseen ryhtyvän taikka maanomistajan tai haltijan aloitteesta, kunta voi periä tältä yleiskaavan laatimisesta aiheutuneet kustannukset kokonaan tai osaksi. Kunta hyväksyy kaava-aluekohtaisesti perittävän maksun periaatteet ja maksun perimistavan sekä -ajan.

Kiellot yleiskaavaa laadittaessa (Mrl 38 §). Kun yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille, kunta voi määrätä alueelle rakennuskiellon ja 128 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen.

Kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen Mrl 171 §:n mukaisesti mm. rakennuskielloista ja toimenpiderajoituksista. Poikkeaminen ei saa aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä poikkeusta saa myöntää, jos se johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

EWE vastaa kaavoituksen kustannuksista Mrl 77 c §:n mukaisesti ja esittää Lapinlahden kunnalle hankkeen tuulivoimaosayleiskaavoituksesta vastaavaksi konsultiksi Plandea Oy:tä. Kaavanlaatijana toimisi Plandea Oy:stä Ville Vihanta.

Plandea Oy on valmistellut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) koskien osayleiskaavoitettavaa aluetta.

Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 250 metriä. Suunnittelualue ja sen lähiympäristö on harvaan rakennettua, metsätalousvaltaista aluetta. Suunnittelualueelle tai lähialueille sijoittuvat suojelualueet, erityiset kohteet ja muita merkittäviä nykytilan mukaisia tietoja on kerrottu OAS:n sivuilla.

Osayleiskaavan suunnittelun tavoitteena on toteuttaa tuulivoimapuiston rakentaminen luonnonympäristön ominaispiirteet ja ympäristövaikutukset

huomioon ottaen sekä lieventää rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia. Lisäksi osayleiskaavan tavoitteena on ottaa huomioon muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin kuluessa muodostuvat tavoitteet.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta hyväksyy kaavakonsultiksi Plandea Oy:n, sekä kuuluttaa tuulivoimaosayleiskaavan vireille ja asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) yleisesti nähtäville ajalle 13.4.2023 – 15.5.2023 ja pyytää siitä lausunnot tuulivoimalaosayleiskaavan OAS, 30.3.2023 kohdassa 5.1. Osalliset mainituilta tahoilta.
Päätös	Tekninen lautakunta hyväksyi kaavakonsultiksi Plandea Oy:n, sekä kuuluttaa tuulivoimaosayleiskaavan vireille ja asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) yleisesti nähtäville ajalle 13.4.2023 – 15.5.2023 ja pyytää siitä lausunnot tuulivoimalaosayleiskaavan OAS, 30.3.2023 kohdassa 5.1. Osalliset mainituilta tahoilta.

Tekninen lautakunta 05.07.2023 § 48

Valmistelija	Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi Tielammen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli yleisesti nähtävillä 13.4.2023-15.5.2023 välisen ajan. Tekninen lautakunta pyysi osallistumis- ja arviointiohjelmasta lausunnot 30.3.2023 päivätyssä OAS:ssa mainituilta. Saaduista lausunnoista ja osallisuus- ja arviointisuunnitelmasta saaduista kuntalaispalautteista on laadittu kooste, joka on liitteenä. Palautemateriaali esitetään oheismateriaalina tekniselle lautakunnalle ja kulkee kokonaisuutena käsittelyn vaiheissa oheismateriaalina. Annetut lausunnot ja palautteet huomioidaan eri selvityksissä, lähtötietoja täydentävinä asioina, sekä kaavaluonnoksessa ja -ehdotuksessa sen mukaan mihin niillä on vaikuttavuutta. Viralliset vastineet palautteisiin ja lausuntoihin esitetään kaavaluonnos vaiheessa.
--------------	---

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta merkitsee lausunnot ja palautteet tiedoksi.
Päätös	Tekninen lautakunta merkitsi lausunnot ja palautteet tiedoksi.

Tekninen lautakunta 03.10.2024 § 67

Valmistelija	Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi Tielammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnos on valmistunut. Kaavaluonnos sekä kaavaselostus on päivätty 19.9.2024 päivälle, sekä 30.3.2023 päivätty OAS on päivitetty 19.9.2024. Suunnittelualue on kaikkiaan noin 853 hehtaarin suuruinen. Tielammen alue sijaitsee Lapinlahden pohjoisosassa lisälmen kuntarajaa vasten. Osayleiskaavan tarkoituksena on mahdollistaa enintään 17 tuulivoimalan rakentaminen. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 250 metriä (roottorin halkaisija n. 170 metriä). Tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 6–9 MW. Suunnittelun tavoitteena on laatia osayleiskaava, joka mahdollistaa suunniteltavan tuulivoimapuiston sijoittamisen alueelle siten, että rakentamisaikaiset ja pitkän
--------------	--

aikavälin ympäristövaikutukset jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoimahankkeen tavoitteena on lisätä tuulivoimatuotantoa alueella ja vastata näin ollen energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteisiin uusiutuvan energiantuotannon lisäämisessä.

Osayleiskaavan tavoitteena on ottaa huomioon myös muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet, sekä suunnitteluprosessin edetessä muodostuvat tavoitteet. Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu esimerkiksi kaava-alueen luonnonympäristöön, eläimistöön ja linnustoon, ympäröivän alueen asukkaisiin, alueella harjoitettavaan maa- ja metsätalouteen tai muihin elinkeinoihin kohdistuvia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Sähkön siirtoon liittyviä kysymyksiä arvioidaan YVA-menettelyssä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadusta palautteesta on laadittu paulatteiden koonti ja vastineet. Näiden pohjalta ja kaavaluonnoksen laadinnan pohjalta on osallistumis- ja arviointi suunnitelmaa päivitetty.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta hyväksyy OAS:sista annettujen palautteiden ja kannanottojen ja lausuntojen kootut vastineet. Tekninen lautakunta päättää asettaa 19.9.2024 päivätyt Tielammen tuulivoimapuiston tuulivoimaosayleiskaavan kaavaluonnoksen ja kaavaselostuksen liitteineen yleisesti nähtäville ajalle 10.10.2024 - 11.11.2024 ja pyytää siitä lausunnot kaavaselostuksen kohdan 4.1. Osallistuminen ja yhteistyö mukaisesti.
Päätös	Tekninen lautakunta hyväksyi OAS:sista annettujen palautteiden ja kannanottojen ja lausuntojen kootut vastineet. Tekninen lautakunta päätti asettaa 19.9.2024 päivätyt Tielammen tuulivoimapuiston tuulivoimaosayleiskaavan kaavaluonnoksen ja kaavaselostuksen liitteineen yleisesti nähtäville ajalle 10.10.2024 - 11.11.2024 ja pyytää siitä lausunnot kaavaselostuksen kohdan 4.1. Osallistuminen ja yhteistyö mukaisesti.

Tekninen lautakunta 27.05.2025 § 42
404/10.02.02/2022

Valmistelija	Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi Kaavaehdotus Tielammen tuulivoimaosayleiskaavasta on valmistunut. Kaavaehdotus ja kaavaselostus on päivätty 13.5.2025 päiväyksellä. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 10.10.2024 -11.11.2024 välisen ajan ja siitä saatiin 15 lausuntoa ja 26 mielipidettä. Yhteenvedo kaavaluonnoksesta annetuista lausunnoista ja mielipiteistä vastineineen on kaavaselostuksen liitteenä. Päätöksiä tehdessä päättäjillä on mahdollisuus perehtyä kaikkiin yksittäisiin lausuntoihin ja mielipiteisiin kokonaisuudessaan. Luonnosvaiheen kuulemisen jälkeen osayleiskaavan luonnosta ehdotukseksi on muutettu saatuun palautteeseen sekä sen myötä tarkentuneisiin suunnitelmiin ja selvityksiin perustuen. Luonnosvaiheen jälkeen osayleiskaavaehdotukseen on tehty seuraavat muutokset: Tuulivoimaloiden määrää on laskettu 17 voimalasta 10 voimalaan. Voimalapoistojen myötä kaavassa osoitettuja tuulivoimaloiden sijainteja on muutettu vähäisesti, sekä supistettu tuulivoimaloiden alueita alueella tunnistetut arvot huomioiden. Tuulivoimalapoistojen ja -siirtojen myötä alueelle osoitettua ohjeellista tieverkostoa ja maakaapelointia poistettu sekä tarkennettu uusiin sijainteihin sopivaksi alueella tunnistetut arvot huomioiden. Muinaismuistoalue (sm/) ja muu kulttuuriperintökohde (s/) poistettu Kulttuurihistoriallisen museon lausuntoon perustuen. Voimalan nro 3 tv-alueetta koskien on annettu määräys: Tuulivoimalan numero 3 rakentamisluvan
--------------	--

yhteydessä tulee esittää toimenpiteet alueen suojaamiseksi siten, ettei alueelta ole mahdollista päästä saasteita maaperään tai pohjavesiin.

Kaavaselostukseen on tehty täydennyksiä ja päivityksiä muuttuneen kaavaratkaisun myötä kuviin sekä vaikutusten arviointiin (kohta 7) sekä lisätty tiivistelmä Lapinlahden kunnan teettämän kyselytutkimuksen tuloksista kohtaan 7.16. Lisäksi nykytilan kuvaukseen (kohta 3) on päivitetty maakuntakaavoituksen tilanne, sekä tehty täydennyksiä palautteeseen perustuen (elinkeinot, liikenne, arkeologinen kulttuuriperintö). Kaavoitusprosessin kulku on täydennetty kohtaan 4.1.2 sekä Tielammen tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn kulku kohtaan 5 sekä osayleiskaavan suhde perusteltuun päätelmään lisätty liitteeksi 13. Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat (liite 3) sekä meluselvitys (liite 9) ja välkeselvitys (liite 10) on päivitetty vastaamaan kaavaehdotuksen mukaista toteutusta.

Kaavaselostuksesta ja liitteinä olevista selvityksistä käy ilmi erilaiset ihmisiin ja luontoon vaikuttavat seikat, sekä arvioinnit niiden vaikutuksista. Kaavaselostuksessa on käsitelty yhteisvaikutuksia läheisen Iso-Petäjämäen hankkeen kanssa. Yhteisvaikutuksien mallinuksissa on käytetty Tielammen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeutena 250 metriä ja Iso-Petäjämäen 270 metriä. Voimaloiden kokonaismäärä on 20 voimalaa nyky suunnittelutilanteen mukaisesti. Yhteisvaikutukset pitkälti samankaltaisia kuin yksittäisillä alueilla alueiden pinta-aloihin suhteutettuna. Yhteisvaikutuksista näkyvin on kahden hankkeen toteutuessa nähtävissä maisemavaikutuksien osalta. Meluvaikutuksien osalta raja-arvot eivät ylitä mallennuksissa ja todennäköisen sekä teoreettisen välkevaikutuksen osalta, joissa niissäkään ei pääosin ylitetä ohje/raja-arvoja, voidaan teknisin ratkaisuin vähentää välkkeen vaikutuksia.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta hyväksyy kaavaluonnoksesta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden vastineet. Tekninen lautakunta päättää asettaa 13.5.2025 päivätyt Tielammen tuulivoimapuiston tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotuksen ja kaavaselostuksen liitteineen yleisesti nähtäville ajalle 5.6.2025- 7.7.2025 ja pyytää siitä lausunnot kaavaselostuksen kohdan 4.1. Osallistuminen ja yhteistyö mukaisesti.
Päätös	Tekninen lautakunta hyväksyi kaavaluonnoksesta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden vastineet. Tekninen lautakunta päätti asettaa 13.5.2025 päivätyt Tielammen tuulivoimapuiston tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotuksen ja kaavaselostuksen liitteineen yleisesti nähtäville ajalle 5.6.2025- 7.7.2025 ja pyytää siitä lausunnot kaavaselostuksen kohdan 4.1. Osallistuminen ja yhteistyö mukaisesti.